

[Time: Three Hours]**[Marks:100]**

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
 2. Figures to the right indicate marks.

Q.1 Answer the following questions in one or two sentence. **20**

- i) What do you mean by Private International Law ?
- ii) What is lex situs ?
- iii) Who is an appointed Gurdian ?
- iv) What is meant by Domicile of origin ?
- v) Define Donatio Mortis Causa.
- vi) What is Zihar under the muslim personal law ?
- vii) Give the difference between the essentials and formalities of a marriage ?
- viii) Give two reasons why status is conferred on individuals?
- ix) What is meant by Civil Death?
- x) What are essential features of a void Marriage ?

Q.2 Short notes (any 4) **20**

- i) Proper Law of contract
- ii) Assignment of Intangibles
- iii) Foreign court theory
- iv) Domicile of choice
- v) Effect of Divorce
- vi) Rome Convention

Q.3 Solve any two **12**

- a) An English ship had collided with a pier in Spanish territorial waters. Two owners of the Spanish pier brought an action in the English courts against the English ship owners. Under Spanish law, ship owners were not liable for the negligence of their servants who were navigating the ship.
 - i) What is meant by "double actionability".
 - ii) Did the English Court hold the English ship owners liable for the tort as per this principle? Why?
 - iii) Name the case.
- b) A domiciled Indian of Hindu faith, married an Indian Hindu woman under Hindu rites which permitted polygamy. He later while his wife was still alive, went through the civil from of marriage in England with an English woman.
The English wife on discovering the previous marriage, petitioned for a decree of nullity of her marriage on the ground that her husband was already married when he went through the English ceremony with her. The decree was granted.

- i) What do you understand by a polygamous marriage?
 - ii) Describe the purpose for which an English Court will recognize a polygamous marriage.
- c) American Court passed on ex-parte interlocutory order of custody in favor of father of 10 yrs old boy. Mother was unhappy and so moved the child from USA to India (Mumbai)
- i) What is the basic purpose of custody order?
 - ii) Name the international convention to check abduction of child from custody of parent? Is India signatory to it?

Q.4 Answer in detail (Any 4)

48

- a) What is conflict of law? Trace the origin and development of conflict of law?
- b) How does a court assume jurisdiction over any matter presented to it?
- c) Who is considered as a Natural Guardian?
- d) Discuss the approach of English Court towards the problem of classification cite case laws.
- e) A marriage creates rights and duties in the life of the spouses. Explain the principle of "capacity to marry".
- f) A couple may think they are married, when they are not. State the intricacies of a voidable marriage.

[वेळ : तीन तास]

[गुण : १००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्र.क्र. १

खालील प्रश्नांची एक किंवा दोन वाक्यांमध्ये उत्तर द्या.

२०

- १) खाजगी आंतरराष्ट्रीय कायद्याचा अर्थ काय आहे?
- २) लेक्स सिट्स (lex situs) म्हणजे काय ?
- ३) नियुक्त पालक कोण आहे?
- ४) मुळचे निवासस्थान म्हणजे काय?
- ५) डोन्टिओ मॉर्शिस काउजाची (Donatio Mortis Causa) व्याख्या करा?
- ६) मुस्लिम परसनल लाँ अंतर्गत यहुदि (Zihar) काय आहे ?
- ७) लग्नाच्या अत्यावश्यक व औपचारिकतांमधील फरक द्यावा?
- ८) व्यक्तींना दर्जा दिल्याबद्दल दोन कारणे द्या ?
- ९) विधित (Civil) मृत्यु म्हणजे काय?
- १०) निरर्थक विवाहाची काय आवश्यकता आहे ?

प्र.क्र.२

टिपा लिहा. (कोणतेही ४)

२०

- १) कराराचा योग्य कायदा.
- २) अमूर्त अभीहस्तांतरन
- ३) विदेशी न्यायालयीन सिद्धांत
- ४) मर्जीचे निवासस्थान (पसंतीची निवासस्थान)
- ५) घटस्फोटांचा प्रभाव
- ६) रोम कॅन्व्हेन्शन

प्र.क्र. ३

कुठलेही दोन सोडवा.

१२

- अ) इंग्लिश जहाज स्पॅनिश प्रादेशिक पाण्यात घाटाला आदळला होता. स्पॅनिश घाटाच्या मालकाने इंग्लिश न्यायालयात इंग्लिश जहाज मालकावर कारवाई केली. स्पॅनिश कायदानुसार जहाज मालक त्यांच्या सेवकांच्या नवकानयनाच्या वेळी झालेल्या निष्काळजीपणाबद्दल जबाबदार धरले जात नव्हते.
- १) दुहेरी कृतीशीलता म्हणजे काय ?
 - २) या तत्वानुसार इंग्लिश न्यायालयाने इंग्रज जहाजधारकांना अपकृत्यासाठी जबाबदार धरले आहे का? का?
 - ३) केसचे नाव सांगा?

ब) हिंदु भारतीय नागरिकाने, हिंदु संस्कृतीच्या खाली एका भारतीय महीलेशी विवाह केला. जिथे बहुपत्नीत्वाची परवानगी आहे. तो नंतर, त्याची बायको अजूनही जिवंत असताना, इंग्लिश महीलेसोबत इंग्लंड मध्ये नागरीस्वरूपात लग्न बध्द झाला.

इंग्लिश पत्नीला पतीच्या लग्नाबद्दल समजले की, जेव्हा तो तिच्याशी इंग्लिश पद्धतीने विवाह करत होता त्यावेळी त्याचे विवाह झालेला होता. या कारणावरून तीने विवाहाला रद्दबातल करण्यासाठी याचीका दाखल केली आणि त्याचा निकाल तिच्या बाजूने घोषित झाला.

- १) बहुपत्नी विवाहावरून तुम्हाला काय समजते?
- २) बहुपत्नीत्वाची मान्यता देणारे इंग्लिश न्यायालयाच्या हेतुचे वर्णन करा?

क) अमेरिकेच्या न्यायालयाने १० वर्षांच्या मुलाच्या वडिलांच्या बाजूने हिरावुन होण्याची पूर्व- विभागीय (इंटरलॉक्यूटरी) आदेश दिला. आई दुःखी होती. आणि त्यामुळे मुलाला अमेरिकेतून भारतात आणले गेले. (मुंबई)

- १) ताबा घेण्याच्या आदेशाचे (कस्टडी ऑर्डर) मुलभुत उद्देश काय आहेत?
- २) पालकाच्या ताब्यातुन मुलाचे अपहरण तपासण्यासाठी आंतरराष्ट्रीय अधिवेशनाचे नाव काय आहे? भारत त्यासाठी हस्ताक्षरीत आहे का ?

प्र. क्र. ४

तपशीलवार उत्तर लिहा. (कोणतेही ४)

४८

- अ) कायद्याचा कायद्याशी संघर्ष म्हणजे काय आहे? कायद्याच्या कायद्याशी संघर्ष उत्पत्ती आणि विकासाचा शोध लावा ?
- ब) कोणत्याही विषयावर कायदेशीर अधिकार क्षेत्राचे न्यायालयीन गृहीते स्पष्ट करा?
- क) कोणास नैसर्गिक पालकत्व मानले जाते?
- ड) इंग्रजी न्यायालयाच्या दृष्टीकोनावरून वर्गीकरण समस्येबद्दल चर्चा करा ? केस लाँ द्या?
- ई) जोडीदाराच्या जिवनात विवाह अधिकार आणि कर्तव्ये निर्माण करतो. विवाह करण्याच्या क्षमतेचे तत्व स्पष्ट करा ?
- फ) काही जण (जोडपी) विचार करू शकतात की ते विवाहित आहेत, जेव्हा ते नाहीत, रद्द करण्यायोग्य विवाहाच्या गुंतागुंती सांगा ?
